

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Botheborgska Magazinet.

Torsdagen, den 24 April 1766.

Om Mine läsare, bland hwilke jag wörbar de fleste såsom intagne af den finare smaken, tycka om mina utdrag ur Ossians hjeltebdigter; så bode jag fåna mig, at hafwa öfwerlemnadt något, som bidragit til Deras nöge. De måga nu stelswe döma af dessa så profwen, om hela Ossians werk förtienar at utgiffas på Swenska, såsom Macpherson satt det på Engelska. Någon som har större ledighet än jag, torde wäl därtill finna sig hugad.

Den öfriga delen af läsare behagade tillståja mig den påminnelsen, at fastän desse sornhåfder ej angå oss eller wår tid, och äro söga indrägtige för wisthusen eller Kattuller, får man likwål wid desses läsande se ädelmodigt sinnade människor och deras tänkesätt lifligen beskriwa, som, nöge med sin del, anfälla ingen, men äro nog tappre i själen at tåla Fynn och annan oför rätt; doch, trotsade, förswara sin rätt med föragt af faror, och likaledes bistå förtrofne wänner, kufwa den fienden som står, och Tona den som ligger. Således äro Ossians stridsmän inga willbjur, deras handlingar och tal utmärka omhet för människligheten, de införas såsom ständageligt kärilige mot fönet, och rätt blöddige öfwer slagne, men tappre, fiender, ej mindre än öfwer satnade wänner. Näppligen läser man sådana exempel, utan känning hos sig self af någon eld, til äfwen dylika stormer och segrar på sig och andre.

Wid hundrade tilfällen, och ej endast i fält, äger ädelmod rum. Ossian sjunger om wapnebrak nästan öfwer alt: det är sant. Krigs-förrätningar tyckas just icke vara de ädlaste i wårt lif. Men den konsten at slå folk ihjäl har likwål warit öfwermåttan älskad, särdeles fordom dags, och Guds eget folk lesde ständigt i fält både fins imellan och med grammar. Arm-krafter, lust och hårdighet at tåla köld och heta och mycket nattetwaf, hafwa förlorat sig efterhanden, och kanste förfaller krigs-hjfnaden aldeles med tiden. Blodige ärovingar bytas, kanste, af wåre efterkommande uti långa andra tiden, til er. at göra nakna berg frugtbara, mossar och ljungmarker til äfwen så stora plantage-fält. Kanste blir det inuti framtiden ansedt såsom förderfweligt för den späda ungdomen, at låra sig latin utur Cornelius, Cäsar, Curtius, som

som tillräckeligen beskrifvit blods utgjutelser och en hop wäldfama inkränkningar, då i desse läro-böckers ställe torde komma at brukas, til ex. Columella uti landbruk, Ernesti uti förnufts- och sedo-läran, Heilmann i Theologien, andre i annat, under prinspe at de auctorer äro de nyttigaste, som uti en latinist skyl, den insödde Romare sjelfwe ej hade stolar blygas wid, afhandlat wertenfaper, som egenteligen pryda och gagna människio-slaget på en gång, och hwaruti ungdomen ej för bittida kan inswäas. Men jag går tillbaka til Ossian.

Hwad tid Ossian lefwat, har Macpherson welat göra sannolikt. 1) Ossian råjer ingen kundskap i Christna läran, hwilken först, under försöjljelsen af Kejsar Diocletian år 303, inkommit til Norra England, där Constant. Chlerus herrefade och med all mildhet emottog de christne flygtingar. Således måste Ossian hafwa lefwat wid slutet af tredje seculum och i början af det sjerde. 2) Ossian sjunger på et ställe om Fingals, sin faders, fälttog i des ungdom emot Caracul, det war Caracalla, son af Kejsar Severus, eller son af verdens Konung, en titel hwarmed Ossian altid menar Kejsaren i Rom. Severus föll selt uti en swår sjukdom, och lemnade befålet öfwer armeen åt Prins Caracalla. Den sörre dog år 211, och då slutade den senare frid med Caledonierne, hwilkes anförare Fingal war. 3) Uti en Ossians forge-digt öfwer sin son Oscar, omtalas en Farp treffning, denne haft med Caros, annars kallad Carausius, hwilken besteg thronen på 280 talet och gjort sig berömd uti årstelliga sjo-slagningar med Kejsar Maximian. Efter denna anledning kommer Fingals dödsår at bliwa år 283, och Oscars, år 296: hwarmed äfwen Irändske hån-datekningar stola instamma.

Något mer här om nästa gång.

Uti Swenska Magazinet för Mars månad gifwer Herr Kongl. Bibliothecarien C. C. Björnell öf at läsa 1) Versar öfwer Hans Kongl. Majeståts, Konungens af Danmark, Fredrik den Femtes fränfålle. 2) Konung Gustaf Adolfs bref til Fru Marg. Masback om des doters gistermål med Knut Drake, Ståthållare på Jönköping. 3) Versar wid Stats-Secr. och Ridd. af R. N. D. Herr S. Klingenshjernas graf. 4) Bref, rörande några anmärkn. om Wärmeland. 5) 2 versar til en Wån under en långsam sjukdom. 6) Et stycke af Herr Thomas beskaffninga öfwer Cancelleren d'Aguesseau i Frankrike, med hwilken Hans Excellence Friherre Samuel Akerhjelm bliwit, af författaren til Mercure Historique & Politique, hwilken sammanliknad, hwarom läses i Swenska Magazinet för sifft. Febr. s. 106. Herr d'Aguesseau

d'Aguesseau hade, som en förståndig och ärlig man, men med förlust af Kegerens nåd, sagt för icke och bewist tydeligen, hvad utgång de, för några och 40 år sedan, i Frankrike angående Finances-verket widtagna gwicka och Pen-sagga, men högst egennyttiga och i grunden fördersweliga projecter af en law, som hade öpnat en Bank i eget namn, den han sedan med Kongl. myndighet förvaltade, och lät mynta et oräkneligt antal Banco-sedlar, så at år 1719 stego actiernes, i räkninge-wärde, til 80 gånger högre summa, än alt det mynt som gick i hela Frankrikes rörelse. Crediten föll och inråningens rörelse afstodnade på en gång år 1720. Alltja blef Kegeringen förlagen at åter-winna Allmanhetens förtroende, och man återkallade Herr d'Aguesseau ifrån landsfångtighet, men Frankrikes olyckor kunde då knapt mera bötas. „Då man åter fick se honom, säger Herr Thomas, trodde man sig se Folkets befriare: men under de hårtiga Skatningar, som då uprörde det allmänna, stilde et nytt anfall honom ifrån Fäderneslandet.“ Det steddde år 1722. „Alldrig forgår den dagen ur minnaminne, då d'Aguesseau, änteligen återkallad (nämligen år 1727) ifrån en så långwarig förwising, återkom til huswudstaden. Medborgarne emottogo honom med den utmärktaste tillgifwenhet, som förträcker afwunden, och som blotta myndigheten aldrig wimmer. Ifrån denna tiden war det losgifwet för d'Aguesseau, at wara råttådlig, utan at darsöre bestraffas.“ m. m. 7) Prof. stycken af et bres på Fransösta vers öfwer refors nynta. 8) Bres från Herr De Voltaire til Herr Thomas, öfwersatt på Swenska. 9) Öfwer den 24 Januar. 1766. 10) Fortsättning af Swenska Skrifter år 1765 utgifne. 11) Granskning öfwer en trykt predikan, som hölls på tjerde Bönedagen förl. år. Wid slutet står: „Underligt darsöre, at en sådan predikan kunnat af förnåme åhörare til trycket befordras, såsom det på titel-bladet föregifwes.“ 12) Sara Philips = en berättelse, hwaraf slutet utkommer nästa månad. Berättelsen är författad på Engelska, införd på Fransösta i Gaz. Litter. de l'Europe 1765, och nu öfwersatt på Swenska. Den myckna philosophie, säger Herr Gjordwell, som finnes i denna korta skrift, ehuru wacker, ehuru enlig männistjo-naturen, kan endast blifwa drågelig, hos et så fritt och så lycksaligt Folk, som det Engelska. 13) Bres från Lund, om Herr Haq. Bagers replique til Görheborgska Wecko-bladet. 14) Fortsättning af trykta skrifter i Swerige år 1766. 15) Domböme öfwer Epitre à Emilie, som finnes i Sw. Magaz. Jan. sisl. sid. 34. Granskningar, så inrättade som denna, hedra och gagna männistjo-fläget. Sluteligen och 16) giwer H. G. det Allmänna wid handen, huru han ärnar förhålla sig, i fall han, för sina granskningar öfwer nya arbeten, skulle af någon angripas.

Stads-Nyheter.

Inkomne äro Skepparne Robert Craige ifrån Kinghorn med fyrkol, Georg Shephard ifrån Dundy med barlast, och Donald Edie ifrån Lerverpool med Skotskt salt, Thomas Brown ifrån Newcastle med stenkol, och Jöran Smitt ifrån Aberden med barlast.

Utgångne äro Skepparne Walter Brown til Ely, Peter Krest til Grenock, Thomas Brown til Newcastle, Daniel Heyden til Hamburg med järn och bräder.

Små Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen äro födde 5 gosse- och 4 flicko-barn: Wigde Packhus-karlen Johan Engström och Pigan Brita Jacobsdotter: Döde Timmermannen Nlof Björckmans Hustru, Annika Jonsdotter, af barnsbörd; och 3 barn, af skänd barn-suka, feber och slag.

I Kronhus-Församlingen födde 6 barn: Wigde Soldaten Hans Friderichsön och Pigan Malena Westerberg; dito Nlof Lönsström och Pigan Johanna Johansdotter: Döde 4 barn, af kithosia och slag.

* * * * *

Fru Dorothea Margaretha Thornton, född Anckarcreus, afled den 20 i denne månad. Gift 1) år 1744, med Lieutenanten wid Ammiralitetet Herr Claes Hemming E. Hjelmberg, † 1755. Af hwilket ägtenskap 2 barn lefwa. 2) År 1762 den 26 Mars, med Herr Magnus Gabriel Thornton. 1 barn lefwer. Hon föddes den 14 Augusti, 1725.

Rundgörelser.

Twå tredjedels Skatte-Frälse-hemmanet, Sannå, beläget i Norra Halland, Walda Pastorat, sin sjerding's wäg ifrån Götheborg, med god och wacker åbygnad, samt trågård, ågorne, med sten gårdesgård omhagnade, är til salu; den som är sinnad, samma ägendom at handla, kan widare underrättelse erhålla hos Herr Capitain Tallberg i Masthugget.

Hos Herrar George Bellenden & Compagnie finnes trenne tunnor victriol til köps.

Norrste Mannen Lars Engebretsen, som någon tid varit med sinnes swaghet beswärad, har i förleden Februarii månad, från sit hemwist på Kongsvinger, legifwit sig med egen häst och släda til Sverige: och som des anförwanter ej widare underrättelse om honom ärhollä kunnat, än at han skal frågat sig wägen fram til Wänersborg och Götheborg; utlofwat af dem 20 Daler Silwemynts nedergällning för den förste, som kan med wisshet tillfåna gifwa, hwar Mannen sig nu besinner, sük, lefwande, eller dödd. Brevet ställes til Johanna Margar. Engebrets på Kongsvinger i Norge, eller ock til des son Lars Larjen, berjent hos Handelsman N. Tanc uti Fredrichshald.